

- 2) Σε μια ανταγωνιστική και χωρίς διακρίσεις αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, αντιτίθεται η ως άνω ευρωπαϊκή νομοθεσία στην επιβολή περιβαλλοντικών επιβαρύνσεων, δικαιολογούμενων με επίκληση του εγγενούς ρυπαντικού φορτίου της πυρηνικής δραστηριότητας, αλλά χωρίς πρόβλεψη οιασδήποτε συγκεκριμένης διατάξεως –ο δικαιολογητικός λόγος μνημονεύεται μεν στο προσώμιο του νόμου, αλλά, όσον αφορά το τέλος επί της παραγωγής αναλωθέντων πυρηνικών καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, δεν εξειδικεύεται στις διατάξεις του νόμου το κόστος που πρέπει να καλυφθεί και, όσον αφορά το τέλος επί της αποθήκευσης ραδιενεργών αποβλήτων, απουσιάζει επίσης συγκεκριμένη διάταξη, λαμβανομένου επίσης υπόψη ότι το κόστος διαχείρισης και αποθήκευσης καλύπτεται ήδη από άλλα τέλη, καθώς και ότι επιπλέον δεν ορίζεται σαφώς η προβλεπόμενη χρήση των εσόδων από τις επιβαρύνσεις αυτές και ότι οι προμνησθείσες επιχειρήσεις φέρουν τη συναφή αστική ευθύνη μέχρι του ποσού των 1 200 000 000 ευρώ;
- 3) Αντιβαίνουν στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2009/72/ΕΚ, κατά το οποίο οι ειδικές υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις παραγωγής πυρηνικής ενέργειας χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, περιλαμβανομένης της προστασίας του περιβάλλοντος, πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες, τα τέλη που θεσπίζονται με τον Ley 15/2012 (νόμο 15/2012), εφόσον ο περιβαλλοντικός σκοπός και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των περιβαλλοντικών τελών δεν μνημονεύονται συγκεκριμένα στις διατάξεις του νόμου;
- 4) Αντιβαίνει στην αρχή «ο ρυπαίων πληρώνει» κατά το άρθρο 191, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις αρχές της ισότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων κατά τα άρθρα 20 και 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και στα άρθρα 3 και 5 της οδηγίας 2005/89/ΕΚ⁽²⁾, καθόσον σκοπούν να διασφαλίσουν την «εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού», καλώντας τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι «τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία δεν εμπεριέχουν διακρίσεις και δεν δημιουργούν αδικαιολόγητο βάρος για τους φορείς της αγοράς», εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει μεν ότι το βάρος της χρηματοδότησεως του ελλείμματος λόγω των ισχυόντων τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας φέρει το σύνολο των επιχειρήσεων του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά επιβάλλει στις επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από πυρηνική ενέργεια (πλέον των επιχειρήσεων υδροηλεκτρικής ενέργειας, η οποία θεωρείται ανανεώσιμη ενέργεια) ιδιαίτερα υψηλές φορολογικές επιβαρύνσεις, επιρρίπτοντας σε αυτές μεγαλύτερο βάρος συνεισφοράς από ό,τι σε άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς να αντιμετωπίζουν τις επιβαρύνσεις αυτές, καίτοι ορισμένες εξ αυτών είναι πιο ρυπογόνες, προβάλλοντας λόγους προστασίας του περιβάλλοντος λόγω των κινδύνων και των αβεβαιοτήτων που είναι σύμφυτοι με τις πυρηνικές δραστηριότητες, χωρίς εξειδίκευση του κόστους, χωρίς να ορίζεται ότι τα έσοδα θα διατεθούν για σκοπούς περιβαλλοντικής προστασίας, ενώ η διαχείριση και η αποθήκευση των αποβλήτων καλύπτονται από άλλα τέλη και οι επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από πυρηνική ενέργεια φέρουν αστική ευθύνη, κατά το μέτρο που η εθνική αυτή νομοθεσία νοθεύει τον απαιτούμενο στην ελευθερωμένη εσωτερική αγορά ελεύθερο ανταγωνισμό, δεδομένου ότι ευνοούνται οι λοιποί παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας που δεν επιβαρύνονται με περιβαλλοντικά τέλη ενώ χρησιμοποιούν πιο ρυπογόνες πηγές παραγωγής ενέργειας;
- 5) Αντιβαίνει στο άρθρο 191, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο προβλέπεται η αρχή «ο ρυπαίων πληρώνει», τέλος επί των αναλωθέντων πυρηνικών καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων που προκύπτουν από την παραγωγή ηλεκτρισμού από πυρηνική ενέργεια, το οποίο επιβάλλεται μόνο στον κλάδο παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, εξαιρουμένου κάθε άλλου τομέα που μπορεί να παράγει τέτοια απόβλητα, με αποτέλεσμα άλλες επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητα κάνοντας χρήση πυρηνικών υλικών ή πυρηνικής ενέργειας να μην επιβαρύνονται, παρά το γεγονός ότι η δραστηριότητά τους έχει επιπτώσεις στο περιβάλλον;

⁽¹⁾ Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ (ΕΕ 2009, L 211, σ. 55).

⁽²⁾ Οδηγία 2005/89/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 2006, περί μέτρων διασφάλισης του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό και περί επενδύσεων υποδομής (ΕΕ 2005, L 33, σ. 22).

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το Tribunal Supremo (Ισπανία) στις 6 Φεβρουαρίου 2018 — Endesa Generación, S.A. κατά Administración General del Estado και Iberdrola Generación Nuclear S.A.U.

(Υπόθεση C-82/18)

(2018/C 182/04)

Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική

Αιτούν δικαστήριο

Tribunal Supremo

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Ανααιρεσείουσα: Endesa Generación, S.A.

Ανααιρεσίβλητες: Administración General del Estado και Iberdrola Generación Nuclear S.A.U.

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Αντιβαίνει στην αρχή «ο ρυπαίων πληρώνει», η οποία προβλέπεται στο άρθρο 191, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με τα άρθρα 20 και 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, που καθιερώνουν τις θεμελιώδεις αρχές της ισότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων, οι οποίες αντικατοπτρίζονται στην προβλεπόμενη στο άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2009/72/ΕΚ ⁽¹⁾ ρύθμιση, κατά το μέτρο που αυτή επιδιώκει, μεταξύ άλλων σκοπών, ανταγωνιστική και χωρίς διακρίσεις αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς δυνατότητα αποκλίσεως παρά μόνο για λόγους γενικού οικονομικού συμφέροντος, περιλαμβανομένης της προστασίας του περιβάλλοντος, η επιβολή τελών αποκλειστικά στις επιχειρήσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια με χρήση πυρηνικής ενέργειας, στην περίπτωση που κύριος σκοπός των εν λόγω φορολογικών επιβαρύνσεων δεν είναι η προστασία του περιβάλλοντος, αλλά η αύξηση των εσόδων από την ηλεκτρική ενέργεια, με αποτέλεσμα οι εν λόγω επιχειρήσεις να επιβαρύνονται περισσότερο, σε σύγκριση με άλλες επιχειρήσεις που ασκούν την ίδια δραστηριότητα για τη χρηματοδότηση του ελλείμματος λόγω των ισχυόντων τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας;
- 2) Σε ανταγωνιστική και χωρίς διακρίσεις αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, επιτρέπει η ευρωπαϊκή νομοθεσία την επιβολή περιβαλλοντικών επιβαρύνσεων, δικαιολογούμενων με επίκληση του εγγενούς ρυπαντικού φορτίου της πυρηνικής δραστηριότητας, αλλά χωρίς πρόβλεψη οιασδήποτε συγκεκριμένης διατάξεως –ο δικαιολογητικός λόγος μνημονεύεται μεν στο προοίμιο του νόμου, αλλά, όσον αφορά το τέλος επί της παραγωγής αναλωθέντων πυρηνικών καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, δεν εξειδικεύεται στις διατάξεις του νόμου το κόστος που πρέπει να καλυφθεί και, όσον αφορά το τέλος επί της αποθηκεύσεως ραδιενεργών αποβλήτων, απουσιάζει επίσης συγκεκριμένη διάταξη, λαμβανομένου επίσης υπόψη ότι το κόστος διαχειρίσεως και αποθηκεύσεως καλύπτεται ήδη από άλλα τέλη, καθώς και ότι επιπλέον δεν ορίζεται σαφώς η προβλεπόμενη χρήση των εσόδων από τις επιβαρύνσεις αυτές και ότι οι προμνησθείσες επιχειρήσεις φέρουν τη συναφή αστική ευθύνη μέχρι του ποσού των 1 200 000 000 ευρώ;
- 3) Πληρούται η προβλεπόμενη στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της προμνησθείσας οδηγίας απαίτηση, κατά την οποία οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, περιλαμβανομένης της προστασίας του περιβάλλοντος, πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες, στην περίπτωση που ο περιβαλλοντικός σκοπός και τα ουσιαστά χαρακτηριστικά των περιβαλλοντικών τελών δεν μνημονεύονται συγκεκριμένα στις διατάξεις του νόμου;
- 4) Αντιβαίνει στην αρχή «ο ρυπαίων πληρώνει» κατά το άρθρο 191, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις αρχές της ισότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων κατά τα άρθρα 20 και 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και στα άρθρα 3 και 5 της οδηγίας 2005/89/ΕΚ ⁽²⁾, καθόσον σκοπούν να διασφαλίσουν την «εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού», καλώντας τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι «τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία δεν εμπιριέχουν διακρίσεις και δεν δημιουργούν αδικαιολόγητο βάρος για τους φορείς της αγοράς», εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει μεν ότι το βάρος της χρηματοδοτήσεως του ελλείμματος λόγω των ισχυόντων τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας φέρει το σύνολο των επιχειρήσεων του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά επιβάλλει στις επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από πυρηνική ενέργεια (πλέον των επιχειρήσεων υδροηλεκτρικής ενέργειας, η οποία θεωρείται ανανεώσιμη ενέργεια) ιδιαίτερα υψηλές φορολογικές επιβαρύνσεις, επιρρίπτοντας σε αυτές μεγαλύτερο βάρος συνεισφοράς από ό,τι σε άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς να αντιμετωπίζουν τις επιβαρύνσεις αυτές, καίτοι ορισμένες εξ αυτών είναι πιο ρυπογόνες, προβάλλοντας λόγους προστασίας του περιβάλλοντος λόγω των κινδύνων και των αβεβαιοτήτων που είναι σύμφυτοι με τις πυρηνικές δραστηριότητες, χωρίς εξειδίκευση του κόστους, χωρίς να ορίζεται ότι τα έσοδα θα διατεθούν για σκοπούς περιβαλλοντικής προστασίας, ενώ η διαχείριση και η αποθήκευση των αποβλήτων καλύπτονται από άλλα τέλη και οι επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από πυρηνική ενέργεια φέρουν αστική ευθύνη, κατά το μέτρο που η εθνική αυτή νομοθεσία νοθεύει τον απαιτούμενο στην ελευθερωμένη εσωτερική αγορά ελεύθερο ανταγωνισμό, δεδομένου ότι ευνοούνται οι λοιποί παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας που δεν επιβαρύνονται με περιβαλλοντικά τέλη ενώ χρησιμοποιούν πιο ρυπογόνες πηγές παραγωγής ενέργειας;

- 5) Αντιβαίνει στο άρθρο 191, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο προβλέπεται η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», τέλος επί των αναλωθέντων πυρηνικών καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων που προκύπτουν από την παραγωγή ηλεκτρισμού από πυρηνική ενέργεια, το οποίο επιβάλλεται μόνο στον κλάδο παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, εξαιρουμένου κάθε άλλου τομέα που μπορεί να παράγει τέτοια απόβλητα, με αποτέλεσμα άλλες επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητα κάνοντας χρήση πυρηνικών υλικών ή πυρηνικής ενέργειας να μην επιβαρύνονται, παρά το γεγονός ότι η δραστηριότητά τους έχει επιπτώσεις στο περιβάλλον το οποίο πρέπει να προστατευτεί;

⁽¹⁾ Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ (ΕΕ 2009, L 211, σ. 55).

⁽²⁾ Οδηγία 2005/89/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 2006, περί μέτρων διασφάλισης του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό και περί επενδύσεων υποδομής (ΕΕ 2005, L 33, σ. 22).

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το Tribunal Supremo (Ισπανία) στις 7 Φεβρουαρίου 2018 — Iberdrola Generación Nuclear S.A.U. κατά Administración General del Estado

(Υπόθεση C-83/18)

(2018/C 182/05)

Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική

Αιτούν δικαστήριο

Tribunal Supremo

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Ανααιρεσείουσα: Iberdrola Generación Nuclear S.A.U

Ανααιρεσίβλητη: Administración General del Estado

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Αντιβαίνει στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», η οποία προβλέπεται στο άρθρο 191, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με τα άρθρα 20 και 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, που καθιερώνουν τις θεμελιώδεις αρχές της ισότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων, οι οποίες αντικατοπτρίζονται στην προβλεπόμενη στο άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2009/72/ΕΚ ⁽¹⁾ ρύθμιση, κατά το μέτρο που αυτή επιδιώκει, μεταξύ άλλων σκοπών, ανταγωνιστική και χωρίς διακρίσεις αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς δυνατότητα αποκλίσεως παρά μόνο για λόγους γενικού οικονομικού συμφέροντος, περιλαμβανομένης της προστασίας του περιβάλλοντος, η επιβολή τελών αποκλειστικά στις επιχειρήσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια με χρήση πυρηνικής ενέργειας, στην περίπτωση που κύριος σκοπός των εν λόγω φορολογικών επιβαρύνσεων δεν είναι η προστασία του περιβάλλοντος, αλλά η αύξηση των εσόδων από την ηλεκτρική ενέργεια, με αποτέλεσμα οι εν λόγω επιχειρήσεις να επιβαρύνονται περισσότερο, σε σύγκριση με άλλες επιχειρήσεις που ασκούν την ίδια δραστηριότητα για τη χρηματοδότηση του ελλείμματος λόγω των ισχυόντων τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας;
- 2) Σε ανταγωνιστική και χωρίς διακρίσεις αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, επιτρέπει η ευρωπαϊκή νομοθεσία την επιβολή περιβαλλοντικών επιβαρύνσεων, δικαιολογούμενων με επίκληση του εγγενούς ρυπαντικού φορτίου της πυρηνικής δραστηριότητας, αλλά χωρίς πρόβλεψη οιασδήποτε συγκεκριμένης διατάξεως —ο δικαιολογητικός λόγος μνημονεύεται μεν στο προοίμιο του νόμου, αλλά, όσον αφορά το τέλος επί της παραγωγής αναλωθέντων πυρηνικών καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, δεν εξειδικεύεται στις διατάξεις του νόμου το κόστος που πρέπει να καλυφθεί και, όσον αφορά το τέλος επί της αποθηκεύσεως ραδιενεργών αποβλήτων, απουσιάζει επίσης συγκεκριμένη διάταξη, λαμβανομένου επίσης υπόψη ότι το κόστος διαχειρίσεως και αποθηκεύσεως καλύπτεται ήδη από άλλα τέλη, καθώς και ότι επιπλέον δεν ορίζεται σαφώς η προβλεπόμενη χρήση των εσόδων από τις επιβαρύνσεις αυτές και ότι οι προμνησθείσες επιχειρήσεις φέρουν τη συναφή αστική ευθύνη μέχρι του ποσού των 1 200 000 000 ευρώ;
- 3) Πληρούται η προβλεπόμενη στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της προμνησθείσας οδηγίας απαίτηση, κατά την οποία οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, περιλαμβανομένης της προστασίας του περιβάλλοντος, πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες, στην περίπτωση που ο περιβαλλοντικός σκοπός και τα ουσιαστά χαρακτηριστικά των περιβαλλοντικών τελών δεν μνημονεύονται συγκεκριμένα στις διατάξεις του νόμου;